

Saksframlegg

Sak nr.	Utvalg	Møtedato
41/2025	Formannskapet	30.04.2025

Høring av melding med forslag til utredningsprogram for nye Aunfoss kraftverk - gnr/bnr 43/7

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Grong kommune støtter at det er hovedalternativet 1a som skal utredes. Dette vil øke kraftproduksjonen ved Aunfoss kraftverk med ca 100 GWh, med relativt små arealinngrep, samt at det gir en konsesjonsbehandling som utreder flere aspekter ved saken.
2. Grong kommune ser at null-alternativet må utredes, men støtter ikke en slik løsning.
3. Det må utredes godt hvilke konsekvenser de ulike alternativene vil ha på Grong kommune sin økonomi.

Formannskapets behandling av sak 41/2025 i møte den 30.04.2025:

Behandling:

Ordføreren orienterte om saken.

Kommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Grong kommune støtter at det er hovedalternativet 1a som skal utredes. Dette vil øke kraftproduksjonen ved Aunfoss kraftverk med ca 100 GWh, med relativt små arealinngrep, samt at det gir en konsesjonsbehandling som utreder flere aspekter ved saken.
2. Grong kommune ser at null-alternativet må utredes, men støtter ikke en slik løsning.
3. Det må utredes godt hvilke konsekvenser de ulike alternativene vil ha på Grong kommune sin økonomi.

Saksopplysninger:Innspill til hva som bør utredes

NVE har sendt melding med forslag til utredningsprogram for nye Aunfoss kraftverk på høring. Høringsfristen er 09.05.2025.

Bakgrunnen for dette er at NTE Energi AS melder oppstart av en prosess med å søke om konsesjon iht. vassdragsreguleringsloven § 3 for utvidelse av eksisterende Aunfoss kraftverk i Namsen.

Formålet med meldingen er å beskrive tiltaket, belyse hvilke konsekvenser tiltaket kan få for miljø, naturressurser og samfunn, og hva det bør tas hensyn til under den videre planleggingen. NVE ønsker innspill på om meldingen med forslag til utredningsprogram vil få fram alle kjente allmenne interesser i området som vil bli påvirket av utbyggingen, eller om vi mener det er andre forhold som bør utredes.

Saken behandles i formannskapet for å sikre god informasjon om prosjektet og gi mulighet til medvirkning på et tidlig tidspunkt.

Nye Aunfoss kraftverk

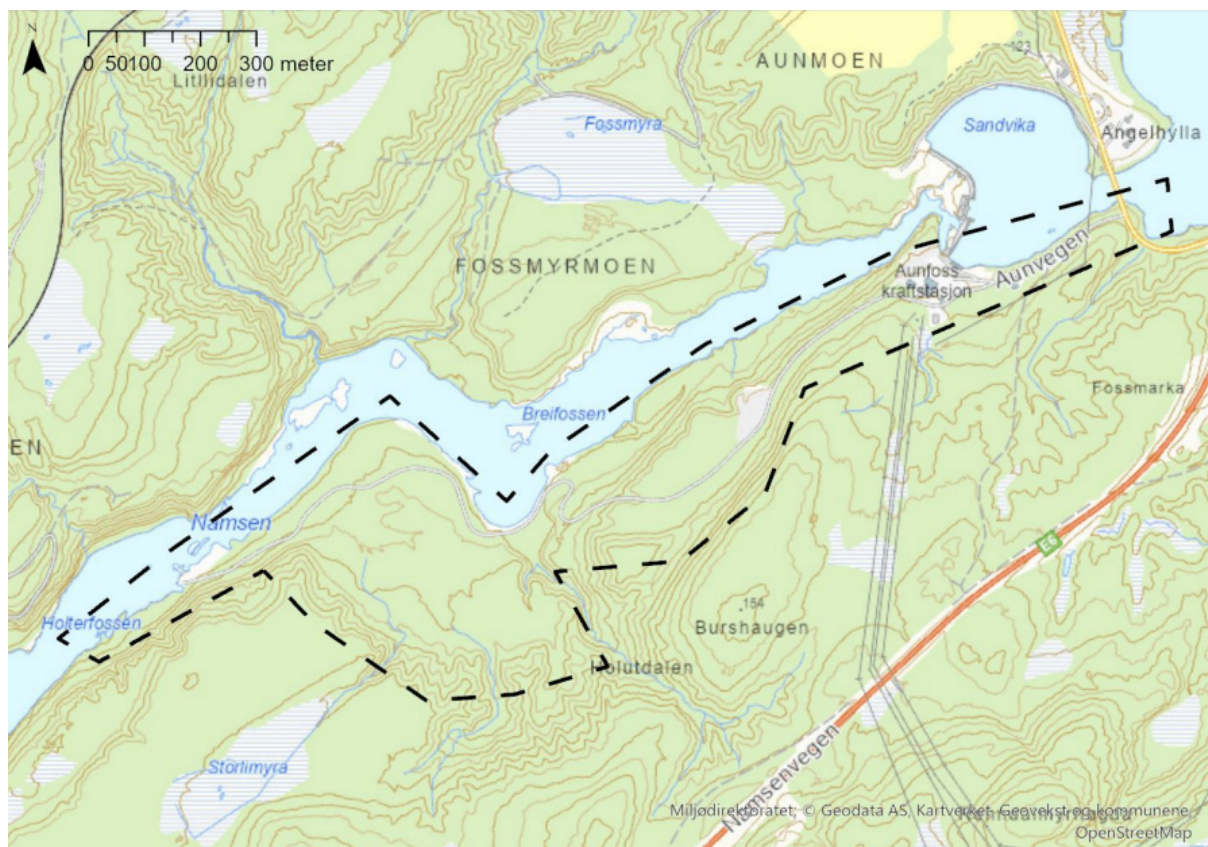
Hovedalternativet NTE ønsker konsekvensutredet innebærer et nytt Aunfoss kraftverk som vil bygges i fjell parallelt med det gamle, og vil utnytte samme fall. Slukeevnen i kraftverket økes fra 130 m³/s til 270 m³/s. NTE vil vurdere muligheten for å gjenbruke eksisterende avløpstunell, samt plassering av inntaket. Eksisterende kraftstasjon vil fases ut.

Meldingen med forslag til utredningsprogram er tilgjengelig på NVEs nettside: www.nve.no/9601/V.

Konsesjonssøknad med konsekvensutredning vil være neste trinn i prosessen, med en ny høringsrunde.

Total utbyggingskostnad for det nye anlegget er foreløpig estimert til ca. 1000 – 1100 MNOK i 2024 prisnivå. Byggetid for anlegget er vurdert til å bli 3 - 4 år.

Midlere årlig produksjon i dagens anlegg er 200 GWh. Midlere produksjon for det nye anlegget er beregnet til ca. 300 GWh/år.

Figur 1 Kart som viser Aunfoss kraftstasjon. Området som blir berørt av byggingen av Nye Aunfoss kraftstasjon er markert med stiplet linje

Dagens Aunfoss kraftverk

Dagens Aunfoss kraftverk er etablert konsesjonsfritt. Kraftverket ble satt i drift i 1959, og er ett av totalt 8 kraftverk som NTE eier og drifter i Namsenvassdraget.

Kraftverket har nå behov for en betydelig oppgradering og vedlikehold for fortsatt drift i 50-70 år.

Valgt løsning som skal utredes

NTE AS vurderer at komplett ny kraftstasjon er den mest framtidsrettede løsningen, sammenlignet med oppgradering av eksisterende anlegg eller en kombinasjon av nytt og gammelt anlegg. Det er vesentlig at en ny kraftstasjon gir mulighet for kapasitetsutvidelse og større produksjon enn hva dagens anlegg gjør.

I konsekvensutredningen skal et definert nullalternativ brukes som sammenligningsgrunnlag i vurderingene av hvilke konsekvenser tiltaket vil ha. Nullalternativet er iht. forskrift om konsekvensutredninger § 20 nåværende miljøtilstand inklusive forventet utvikling dersom tiltaket ikke gjennomføres.

Oppsummering av temaer som skal beskrives eller konsekvensutredes

FAGTEMA	KU	Metode for utredning	Begrunnelse/kommentar
Hydrologisk grunnlag	Ja	NVE veileder kons.søknad vannkraftanlegg kap. 3.1	Eksisterende grunnlag er noe ufullstendig og skal oppdateres
Erosjon og sedimenttransport	Nei	-	Ingen vesentlig endring fra dagens situasjon
Naturfare	Ja	Iht. NVE veileder	Tiltaksområdet berører aktsomhetsområder.
Naturmangfold på land	Ja	M-1941	Naturtyper, arter og landskapsøkologiske sammenhenger utredes nærmere
Naturmangfold i vann (og sjø) og vannmiljø	Ja	M-1941	Vesentligste tema.
Kulturmiljø	Ja	M-1941	§ 9-avklaring ev. -registrering bør helst foreligge
Friluftsliv	Ja	M-1941	Redusert tilgang i anleggsfasen, mulige endringer i ulike bruksverdier i driftsfase.
Reiseliv	Nei	-	Forventer ubetydelig konsekvens.
Landskap	Ja	M-1941	Landskapseffekter av særlig deponier.
Verdensarv	Nei	-	Ingen verdensarvområder berøres.
Naturressurser	Nei	-	Ut over begrenset berøring med skogbruksarealer forventes ingen konsekvenser.
Reindrift	Ja	-	Isolert for Aunfoss forventes ikke merkbare konsekvenser, ut over dialogbehov og mulige tilpasninger i anleggsfase. Utredes likevel på grunn av samlede virkinger fra prosjektene på Aunfoss og Tunnsjødal.
Elektromagnetiske felt	Nei	-	Ingen nye kraftledninger etableres.
Forurensning	Nei	-	Vesentlige forhold vil reguleres gjennom utslippstillatelse fra SF.
Klimagassutslipp	Ja	M-1941	Detaljering av foreløpige beregninger. Vesentlig på den positive sida i
			avveiingen av konsesjonssaken.
Samfunn	Ja	V-712	Vesentlig på den positive sida i avveiingen av konsesjonssaken.
Eventuelle andre temaer som kan være relevante	Nei	-	Ingen særlige, andre tema som kan være relevante for konsesjonsspørsmålet er identifisert.

Arealbruk

Komponent	Areal (dekar)	Permanent/midlertidig
Deponi	140 – 180	Permanent
Inntak	0,6	Permanent
Utløp	0,2	Permanent
Påhugg	0,3	Permanent
Adkomstvei	0,5	Permanent
Riggområder	10	Midlertidig

Framdriftsplan

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	...
Forhåndsmelding inkl. høring									
Konsesjonssøknad, inkl konsekvensutredning									
Konsesjonsbehandling									
Ev. klagebehandling									
Kontrahering og prosjektering									
Bygging									
Drift									

Vurdering:

Formålet med meldingen er å belyse hvilke konsekvenser utbygging av Nye Aunfoss kraftverk kan få for miljø, naturressurser og samfunn, og hva det bør tas hensyn til under den videre planleggingen. Alle skal så tidlig som mulig få anledning til å få fram alle kjente allmenne interesser i området som vil bli påvirket av utbyggingen.

NVE har sendt denne meldingen til alle berørte parter, som blant annet Namsenvassdraget Elveeierlag, Østre Namdal reinbeitedistrikt, Vestre Namdal reinbeitedistrikt (ettersendt) og sektormyndigheter.

Av arter av nasjonal forvaltningsinteresse er det i tiltaksområdet registrert elvemusling i Namsen både oppstrøms og nedstrøms Aunfoss, men ikke mellom inntak og utløp. Elvemusling er en sårbar art. Det er anadrom laks opp til utløpet for Aunfoss, og småblank både oppstrøms og nedstrøms Aunfoss.

NTE forventer at slipp av minstevannføring vil bli et sentralt punkt i konsesjonssaken for Aunfoss. I tillegg vil det sannsynligvis bli søkelys på de tekniske arrangementene i kraftverket med tanke på vandring/nedslipp av fisk i området.

Grong kommune mener at punkt 5.16 ikke gir et riktig bilde uavhengig av hvilke alternativer som velges. Der står det at *«Anleggsfasen forventes å medføre positive ringvirkninger lokalt, mens driftsfasen forventes å medføre små endringer fra dagens situasjon ut over en økt tilgang på fornybar energi i regionen.»*

Erfaring fra utbygging av Nedre Fiskumfoss uten ny konsesjonsbehandling, vil gi en klar negativ påvirkning på kommunens sin økonomi. Det samme kan skje gjennom å velge null-alternativet eller andre former som ikke krever ny konsesjonsbehandling.

Der vil driftsfasen kunne ha større endring enn hva NTE gir uttrykk for.

Viser for øvrig til vedtak i kommunestyret 20.06.2024:

«Det er ikke aktuelt for Grong kommune å godkjenne en søknad om utbygging av Aunfossen uten et annet regime for kompensasjon for vertskommunene er på plass. Hvis det ikke blir endringer i regelverket eller NTE sitt ønske om å finne løsninger som er akseptable for både kommune og selskap vil Grong kommune nekte en utbygging og kreve konsesjonsbehandling av utbyggingen. Utbyggingen av Nedre – Fiskumfoss er et meget godt og lønnsomt klima – og energiprojekt, uten store konflikter. Det er et lønnsomt prosjekt for NTE, men Grong kommune taper penger på denne investeringen i uoverskuelig fremtid. Dette er det innbyggerne i Grong som betaler. Dette kan vi ikke akseptere en gang til.»

Det vil bli avholdt et offentlig informasjonsmøte om saken den 23. april 2025. På møtet vil NVE orientere om saksbehandlingen av meldingen, og NTE Energi AS vil orientere om planene og forslag til utredningsprogram. Det vil også være anledning til å stille spørsmål til NVE og NTE Energi AS.

Grong kommune er også bedt om å informere om saken på sine nettsider og ev. sosiale medier.

Hovedalternativet NTE ønsker konsekvensutredet innebærer et nytt Aunfoss kraftverk som vil bygges i fjell parallelt med det gamle, og vil utnytte samme fall. To alternative plasseringer av inntak og to alternative plasseringer av utløpstunnel skal vurderes. I tillegg skal gjenbruk/sammenkopling av ny og gammel utløpstunnel vurderes. Endelig valg for inntak og utløp gjøres i detaljprosjekteringen.

Grong kommune støtter det hovedalternativet som skal utredes. Dette vil øke kraftproduksjonen ved Aunfoss kraftverk med ca 100 GWh, med relativt små arealinngrep. Deponi utgjør 140-180 dekar og utgjør derfor det største arealbeslaget.

Vedlegg:

Høring